

Sygn. akt III PO 43/04

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Herbert Szurgacz (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

Protokolant Edyta Jastrzębska

w sprawie z odwołania sędziego G.J.
od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego
w przedmiocie przeniesienia na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu
administracyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...],
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 8 marca 2006 r.,

oddala odwołanie.

U Z A S A D N I E N I E

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, decyzją z dnia 1 marca 2004 r., wydaną na podstawie art. 94 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Przepisy

wprowadzające ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271 ze zm.), przeniósł sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego G.J. na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...].

W odwołaniu od tej decyzji sędzia G.J. zarzuciła naruszenie art. 94 § 1 wyżej wymienionej ustawy wyrażające się w rozstrzygnięciu o przeniesieniu bez wymaganej opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz w jego błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu. Sprawa przeniesienia sędziego ma charakter indywidualny, nie dotyczy zatem określonej kategorii sędziów. Tymczasem w sprawie ustalono jedynie ogólną regułę dotyczącą zasad przenoszenia sędziów, zajmujących dotychczas stanowiska w ośrodkach zamiejscowych NSA. Poza tym wskazała na naruszenie art. 2, art. 32, art. 178 i art. 180 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, do czego jej zdaniem doszło wskutek przeniesienia na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w niedopuszczalnym trybie, na podstawie niekonstytucyjnego przepisu ustawy. Zdaniem skarżącej Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego miał możliwość albo przeniesienia sędziego na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego albo jego oddelegowanie. Zapewnienie sprawnego wykonywania działalności orzeczniczej przez 14 wojewódzkich sądów administracyjnych było możliwe także w przypadku delegowania, które jako bardziej korzystne dla przeniesionych sędziów powinno mieć zastosowanie w przedmiotowej sprawie. W ocenie skarżącej został również naruszony art. 107 § 3 k.p.a., gdyż decyzji brak należytego uzasadnienia faktycznego i prawnego.

W odpowiedzi na odwołanie, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wniósł o jego oddalenie, podkreślając, że zmiany ustroju sądów administracyjnych wymusiły przeniesienia niektórych sędziów NSA na stanowiska sędziów sądów administracyjnych, z pozostawieniem im tytułu i wynagrodzenia sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, co odpowiada art. 180 ust. 5 Konstytucji. Takie decyzje o przeniesieniu nie naruszały żadnych zasad konstytucyjnych, ale były konieczne i zmierzały do realizacji reformy sądownictwa administracyjnego, a przy tym zostały podjęte po wypracowaniu zasadniczych kryteriów przenoszenia

sędziów przez Kolegium NSA. Zostały one zaakceptowane przez Zgromadzenie Ogólne tego Sądu w sposób, który umożliwiał każdemu sędziemu zgłoszenie wniosków odrębnych lub propozycji odmiennych oraz odniesienia się do każdego indywidualnego przypadku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zostało oparte przede wszystkim na zarzutach niezgodności art. 94 ust. 1 ustawy reformującej sądownictwo administracyjne z art. 2, 32, 178 i 180 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Badanie zgodności przepisów ustaw z Konstytucją należy do Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 7 listopada 2005 r., P 20/04, uznał, że art. 94 § 1 ustawy reformującej sądownictwo administracyjne jest zgodny z powoływanymi wyżej regulacjami ustawy zasadniczej. Sąd Najwyższy nie może więc kwestionować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o zgodności przepisów ustawowych z Konstytucją, zważywszy że również odwołująca zasadniczo zmierzała do poddania tego zakresu jej sprawy osądowi Trybunału Konstytucyjnego i wskutek wydania powołanego wyroku uzyskała jednoznaczne wyjaśnienie swoich wątpliwości. Z tego też powodu nie ma potrzeby powtarzania przez Sąd Najwyższy przeprowadzonych tam wywodów.

Zgodna z Konstytucją ustawowa kompetencja Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego do skutecznego przeniesienia sędziego NSA na stanowisko sędziego wojewódzkiego w miejscowości, w której pełnił służbę, z pozostawieniem mu prawa do wynagrodzenia i tytułu przysługującego sędziemu Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy), wymagała zatem jedynie zasięgnięcia opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, co zostało dochowane przez wskazany w odpowiedzi na odwołanie proces wypracowywania reguł przenoszenia sędziów NSA do wojewódzkich sądów administracyjnych. Był on przedmiotem kilku posiedzeń Kolegium NSA, a także spotkań odbywanych przez prezesa i wiceprezesów NSA z zainteresowanymi sędziami wydziałów NSA w Warszawie i ośrodkach zamiejscowych NSA. Zasady te zostały następnie zaakceptowane przez Kolegium, a także Zgromadzenie Ogólne NSA w dniu 9 lutego 2004 r. Zauważyć przy tym należy, że: 1) zastosowany w danym wypadku tryb procedowania w kwestii uprzedniego opiniowania przez Kolegium NSA propozycji decyzji dotyczących poszczególnych sędziów Naczelnego Sądu

Administracyjnego, podejmowanych następnie przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego na podstawie art. 94 § 1 Przepisów wprowadzających ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i mających na celu ich ‘przeniesienie do wojewódzkiego sądu administracyjnego’, faktycznie i realnie umożliwiał indywidualizację formułowania tego typu opinii w stosunku do poszczególnych sędziów; (2) tryb ten był wprowadzony po uprzedniej konsultacji oraz akceptacji przez całe środowisko sędziowskie sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego (zarówno przez Kolegium NSA, jak przez Zgromadzenia Ogólnego Sędziów NSA); (3) tryb ten zapewniał przy tym obiektywnie sprawne i szybkie przeprowadzenie tej procedury w stosunku do wszystkich przenoszonych sędziów; a w konsekwencji (4) zapewniał on także skuteczne wywiązanie się upoważnionych organów z ciążącego na nich obowiązku wprowadzenia w życie tego etapu reformy ustrojowej sądownictwa administracyjnego; i wreszcie (5) tryb ten nie naruszał żadnych obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawowych.

Oparcie się na tych regułach spełnia ustawowe wymagania zasięgnięcia opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego koniecznej dla skutecznego przeniesienia sędziego w trybie art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy, zważywszy że regulacja ta nie ustanawia żadnych innych kryteriów lub warunków przenoszenia sędziów NSA na stanowiska sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, w szczególności uzyskania lub zapytania o zgodę przenoszonego sędziego. Zgoda taka jest wymagana wyłącznie w razie przeniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego w miejscowości innej niż ta, w której sędzia dotychczas pełnił służbę (zdanie drugie art. 94 § 1 ustawy), bądź w razie ponownego przeniesienia do Naczelnego Sądu Administracyjnego, po zasięgnięciu opinii Kolegium tego Sądu (art. 94 § 2 ustawy).

W tym kontekście należało uznać, że nie ma przeszkód prawnych do podjęcia decyzji o przeniesieniu bez wcześniejszego uchylecia decyzji o delegowaniu. W takiej sytuacji decyzja o przeniesieniu znosi delegowanie (czyni go bezprzedmiotowym). Ustawodawca, wprowadzając zmianę ustroju sądów administracyjnych przyjął rozwiązanie, że sprawy sądowoadministracyjne będą rozpoznawane do dnia 31 grudnia 2003 r. przez Naczelny Sąd Administracyjny, a z

dniem 1 stycznia 2004 r. wejdzie w życie nowy ustrój sądów administracyjnych i z tym dniem rozpoczną działalność orzeczniczą w tych sprawach wojewódzkie sądy administracyjne. Oznacza to przyjęcie założenia, że wprowadzenie zmiany ustroju sądów administracyjnych nie powinno spowodować przerw i zakłóceń w rozpoznawaniu spraw przez sądy administracyjne. Wykonanie tego założenia w okresie przejściowym, w sytuacji gdy przepisy ustawy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., było możliwe jedynie dzięki skorzystaniu z przepisu art. 95 § 1 przepisów wprowadzających, który pozwalał delegować sędziów NSA do pełnienia obowiązków w wojewódzkich sądach administracyjnych. Dlatego też przyjęto, że delegowanie sędziów NSA do wojewódzkich sądów administracyjnych na podstawie art. 95 § 1 przepisów wprowadzających, które ma służyć zapewnieniu sprawności postępowania, poprzedzi podejmowanie decyzji o przenoszeniu sędziów do tych sądów. W takiej sytuacji delegowanie sędziego do pełnienia obowiązków w określonym wojewódzkim sądzie administracyjnym nie może stanowić przeszkody do podjęcia decyzji o przeniesieniu sędziego w okresie delegowania i gdy przeniesienie następuje przed upływem okresu delegowania. W konsekwencji powyższego Sąd Najwyższy uznał legalność zaskarżonej decyzji o przeniesieniu odwołującego się na podstawie art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy, która nie naruszała jego nabytych uprawnień do tytułu i wynagrodzenia przysługującego sędziemu NSA.

Co się tyczy zaś zarzutu pozbawienia odwołującej się prawa do nabytych wcześniej uprawnień, w szczególności uprawnienia do przejścia w stan spoczynku po ukończeniu 60 roku życia i przepracowania na dotychczasowym stanowisku nie mniej niż 9 lat, to nie poddaje się on weryfikacji w postępowaniu z odwołania od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o przeniesieniu w trybie art. 94 ustawy. Wyklucza to możliwość badania przez Sąd Najwyższy innych niż ustawowo określone następstw prawnych decyzji o przeniesieniu (art. 49 ustawy w związku z art. 8 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym i art. 75 § 4 Prawa o ustroju sądów powszechnych).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.